

**Powiatowy Urząd Pracy
w Dąbrowie Górniczej**

**Działania
Powiatowego Urzędu Pracy
w Dąbrowie Górniczej
w zakresie ograniczania bezrobocia
w 2003r.
(S P R A W O Z D A N I E)**

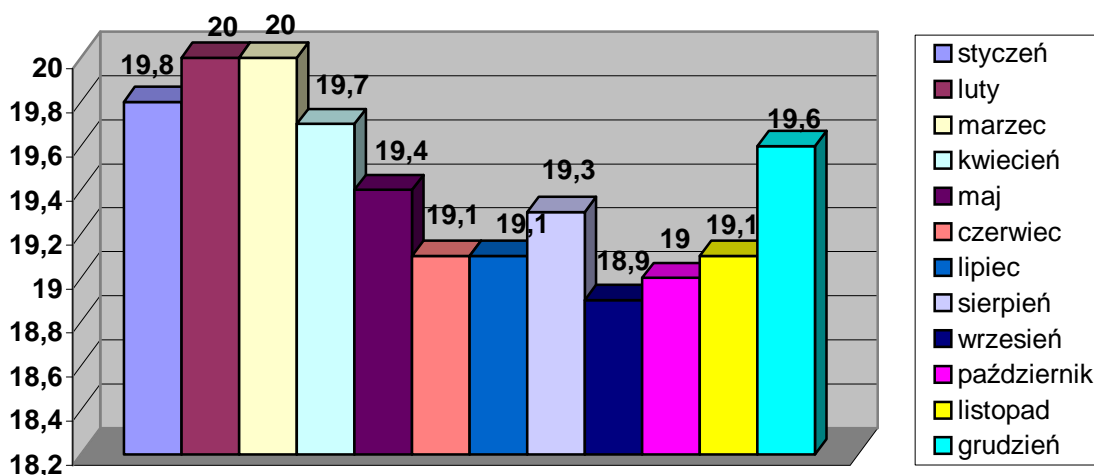
Dąbrowa Górnicza, marzec 2004r.

**CHARAKTERYSTYKA
DĄBROWSKIEGO BEZROBOCIA**

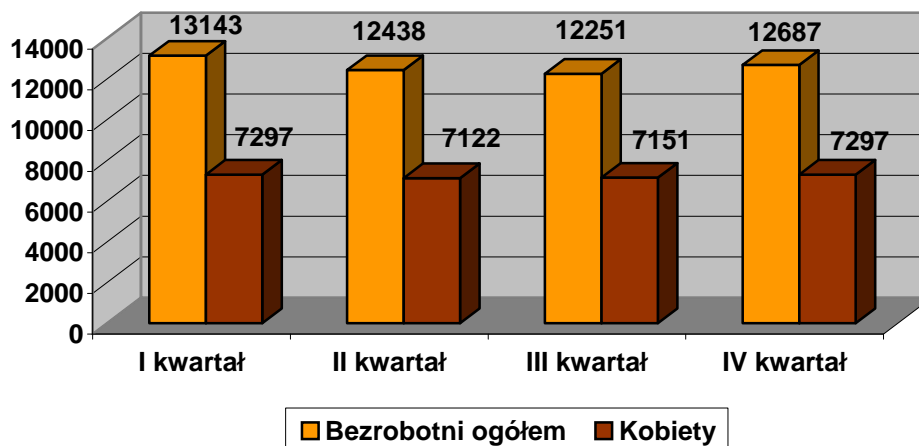
Na dzień 31.12.2003 r. liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w PUP w Dąbrowie Górniczej wynosiła 12687 osób, co stanowiło 19,6% ogółu osób aktywnych zawodowo. Oznacza to wzrost zarówno poziomu bezrobocia, jak i udziału liczby bezrobotnych w liczbie ludność aktywnej zawodowo w porównaniu ze stanem z dnia 31.12.2002 r. Liczba osób bezrobotnych była o 387 osób wyższa niż w końcu 2002 roku, a stopa bezrobocia wzrosła w tym okresie o 0,7 punktu procentowego.

Dane te wskazują jednak na stopniowy spadek dynamiki wzrostu bezrobocia w porównaniu z rokiem 2002 (w którym liczba osób bezrobotnych wzrosła o 1186, a stopa bezrobocia o 2,3 punktu procentowego). Ponadto wzrost bezrobocia w roku 2003 nie miał jak dotychczas charakteru liniowego, pojawił się bowiem kilkumiesięczny okres odwrócenia tendencji wzrostowej, co obrazują poniższe wykresy:

Stopa bezrobocia w Dąbrowie Górniczej w 2003 r.

Dynamika bezrobocia w 2003 r.

Głównymi przyczynami wzrostu bezrobocia w Dąbrowie Górniczej podobnie jak w 2002 r. są:

- przyspieszenie procesów restrukturyzacji gospodarki,
- zła kondycja ekonomiczna małych i średnich przedsiębiorstw spowodowana między innymi nadmiernym fiskalizmem,
- wchodzenie na rynek pracy roczników wyżu demograficznego z lat 80-tych,
- „wygaszanie” pakietów socjalnych – czyli umów prywatyzacyjnych, które zawierały zakazy zwolnień pracowników i zobowiązania pracodawców do stabilizacji zatrudnienia w zakładach,
- brak efektywnych instrumentów wspierających działalność firm w regionie.

Na okresową tendencję spadkową poziomu bezrobocia złożyło się kilka czynników:

- wzrost liczby ofert pracy pozyskanych przez PUP w porównaniu z rokiem ubiegłym (wzrost o 37,1%),
- zwiększenie nakładów na subsydiowane miejsca pracy,
- niewielkie ożywienie aktywności inwestycyjnej sektora MSP,
- stopniowa poprawa koniunktury gospodarczej i rosnący eksport.

Struktura bezrobocia w porównaniu z rokiem ubiegłym nie uległa większym zmianom. Dominującymi jej cechami ciągle pozostają:

Więcej kobiet niż mężczyzn

Zarejestrowane bezrobotne kobiety stanowią 57,5% ogółu bezrobotnych (7297 osób), a większość z nich (ponad 65%) jest długotrwale bez pracy.

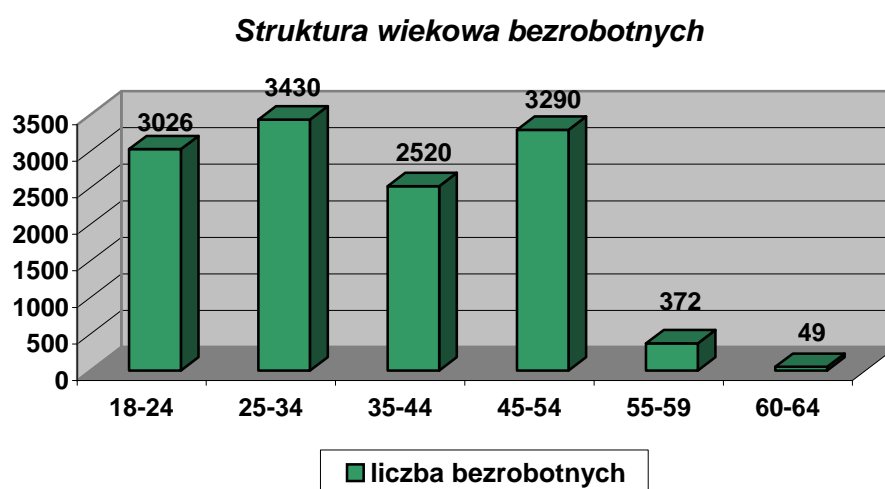
Główne przyczyny długotrwałego bezrobocia kobiet, w odniesieniu do 2002 r., pozostają takie same: niskie wykształcenie (54,5 % kobiet legitymuje się wykształceniem zasadniczym zawodowym, podstawowym i niepełnym podstawowym – spadek o 2,5%), brak doświadczenia zawodowego (53,6% kobiet nie posiada żadnego stażu pracy lub posiada niedługi – maksymalnie 1 rok; wskaźnik ten uległ obniżeniu o 3,4% w porównaniu z rokiem 2002) oraz kwalifikacje zawodowe nieadekwatne do warunków lokalnego rynku pracy.

Oznacza to, iż pomimo pewnej poprawy, sytuacja kobiet na rynku pracy nadal pozostaje bardzo trudna.

Młody wiek bezrobotnych

Choć w 2003 roku ludzie młodzi ogółem, tj. do 34 roku życia stanowili najliczniejszą grupę wiekową wśród osób bezrobotnych, to jednak struktura wiekowa bezrobotnych uległa pewnym zmianom. O ile bowiem w 2002 roku najliczniejszą grupę bezrobotnych stanowili ludzie młodzi w przedziale wieku 18-24 lata – 3320 osób, o tyle w roku 2003 najliczniej reprezentowanym przedziałem wiekowym był przedział 25-34 lata z 3430 osobami bezrobotnymi, tj. 27% ogółu zarejestrowanych (wobec 3093 w roku poprzednim – wzrost o 2%). Na drugim miejscu pod względem liczebności zakwalifikował się przedział 45-54 lata. Bezrobotni w tym przedziale wieku stanowili 26% ogółu zarejestrowanych (3290 osób) – wzrost o 2%.

Zmniejszyła się natomiast liczba młodych osób bezrobotnych w przedziale wieku 18-24 lata i był to spadek dość wyraźny z 3320 osób w 2002 do 3026 osób w roku 2003, tj. z 27 do 23,8% ogółu zarejestrowanych. 2520 osób czyli 19,8% ogółu zarejestrowanych, to osoby w wieku 35-44 lata. Tylko 372 osoby reprezentowało przedział 55-59 lat, natomiast 49 osób to zakres wiekowy 60-64 lata. Powyższe dane ilustruje wykres:

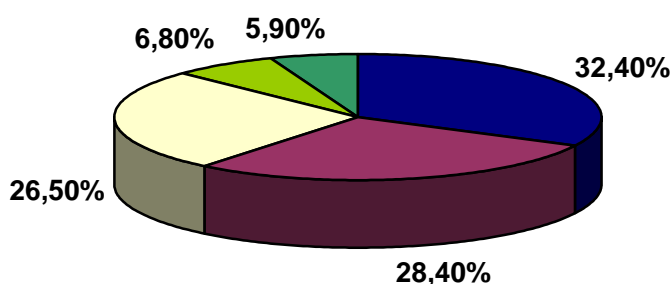
Niski poziom wykształcenia

Na koniec 2003 r. w populacji bezrobotnych dominowały osoby legitymujące się wykształceniem zasadniczym zawodowym, które stanowiły 32,4% ogółu zarejestrowanych (4106 osób) oraz podstawowym i niepełnym podstawowym liczące 28,4% ogółu zarejestrowanych (3600 osób). Wykształcenie policealne i średnie zawodowe posiadało 3370 zarejestrowanych, stanowiąc 26,5% ogółu zarejestrowanych, zaś średnie ogólnokształcące deklarowało 866 osób (6,8%).

Podobnie jak w roku 2002, najmniej liczną grupę, bo 745 osoby, stanowili bezrobotni z wykształceniem wyższym (5,9%), przy utrzymywaniu się niewielkiej tendencji wzrostowej w tej kategorii wykształcenia (o 169 osób, tj. 0,9% w porównaniu z rokiem poprzednim).

Strukturę bezrobotnych wg wykształcenia przedstawia poniższy wykres :

Struktura bezrobotnych wg wykształcenia

■ zasadnicze zawodowe	■ podstawowe i niepełne podstawowe
□ policealne i średnie zawodowe	■ średnie ogólnokształcące
■ wyższe	

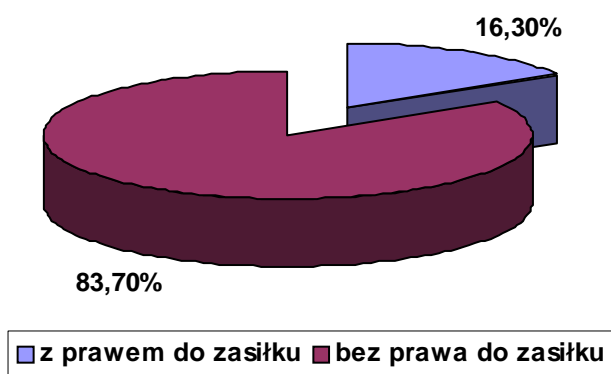
Niewielki udział osób pobierających zasiłek w ogólnej liczbie bezrobotnych

Na koniec grudnia 2003 r. liczba bezrobotnych uprawnionych do pobierania zasiłku wynosiła 2063 osoby, a więc 16,3% ogółu zarejestrowanych, z czego 1013 osób to kobiety (8% ogółu zarejestrowanych i 49% ogólnej liczby uprawnionych do pobierania zasiłku).

Oznacza to, że w 2003 roku nastąpił prawie dwukrotny wzrost liczby bezrobotnych pobierających zasiłki, z 1054 do 2063 osób, tj. z 8,5 do 16,3% ogółu zarejestrowanych. Ponadto prawie całkowitemu wyrównaniu uległ udział mężczyzn i kobiet wśród osób uprawnionych do zasiłku (liczba kobiet uprawnionych do zasiłku wzrosła aż o 7 punktów procentowych, tj. z 42 do 49%).

Ciągle jednak istotnym czynnikiem ograniczającym liczbę osób bezrobotnych uprawnionych do zasiłku, pozostaje nieposiadanie przez osoby rejestrujące się 365 dniowego okresu pracy w pełnym wymiarze czasu pracy, od którego uzależnione jest uzyskanie prawa do zasiłku. Szukając możliwości zmniejszenia kosztów prowadzenia firmy, pracodawcy często proponują bowiem krótkotrwałe zatrudnienie, w niepełnym wymiarze czasu pracy.

Struktura bezrobotnych wg uprawnień do świadczeń

Ponadto na koniec grudnia 2003 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej zarejestrowane były 1184 osoby uprawnione do pobierania zasiłku przedemerytalnego oraz 1587 osób uprawnionych do pobierania świadczenia przedemerytalnego.

Długotrwałe pozostawanie bez pracy

Osoby długotrwałe bezrobotne, a więc pozostające bez pracy powyżej 12-tu miesięcy stanowią 47% (5962 osoby) ogółu zarejestrowanych bezrobotnych. Jest to o 3 punkty procentowe mniej niż w roku poprzednim.

Znaczną część tej grupy stanowią osoby pozostające bez pracy powyżej 24 miesięcy – 3906 osób (30,8% bezrobotnych).

Na uwagę zasługuje fakt, iż w przeciwieństwie do roku 2002, w którym liczba tych osób systematycznie rosła z kwartału na kwartał, w roku 2003 począwszy od III kwartału zaczęła ona spadać. I tak w I kwartale 2003r. były to 3874 osoby; w II kwartale 3974 osoby; w III kwartale 3945 osób, natomiast w IV kwartale 2003 r. 3906 osób.

Brak doświadczenia zawodowego

Nieco ponad 38% bezrobotnych (4840 osób) nie posiada żadnego doświadczenia zawodowego. Znaczna jest również liczba osób zarejestrowanych z niewielkim stażem do 1 roku – 1894 (14,9%). Staż od 1 do 5 lat udokumentowało 1230 osób (9,7%), od 5 do 10 lat pracy 1587 osób (12,5%), a od 10 do 20 lat pracy 1604 osoby (12,6%). Bezrobotni mający ponad 20 letnie doświadczenie zawodowe stanowią liczbę 1532 osób (12 %).

Na szczególną uwagę zasługują następujące kategorie bezrobotnych:

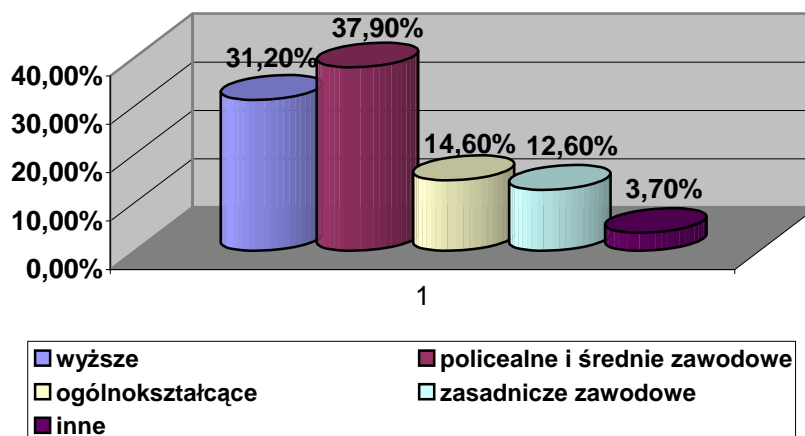
Absolwenci

W 2003 r. w dąbrowskim Urzędzie po raz pierwszy zarejestrowało się 1193 absolwentów. Najliczniejszą, bo 452 osobową grupę stanowili absolwenci szkół policealnych i średnich zawodowych (jest to 37,9% ogółu absolwentów zarejestrowanych po raz pierwszy, co oznacza dość znaczny spadek w porównaniu z rokiem poprzednim, bo aż o 7,1 punktu procentowego). Drugą pod względem liczebności grupę tworzyli absolwenci szkół wyższych 372 osoby (31,2% ogółu, wzrost o 4,2% wobec roku 2002). 150 osób zarejestrowało się po zasadniczej szkole zawodowej (12,60% zarejestrowanych absolwentów), a 174 absolwentów

legitymowało się wykształceniem średnim ogólnym (tj. 14,6% co oznacza roczny przyrost o 4,6%).

Powyższe dane prezentuje wykres:

Struktura bezrobotnych absolwentów wg wykształcenia

Zwolnieni z przyczyn dotyczących zakładu pracy

W roku 2003 w wyniku tzw. zwolnień grupowych liczba zarejestrowanych bezrobotnych powiększyła się o 313 osób (tj. 2,5% ogółu zarejestrowanych).

W 2003 r. zwolnienia z winy zakładu zgłosiło 13 przedsiębiorstw. Podobnie jak w roku poprzednim najczęstszym powodem zwolnień były problemy ekonomiczne firm. Najliczniejsze redukcje zgłosiły następujące zakłady:

- Zakład Przeróbki Mechanicznej Węgla „DĄBROWA” sp. z o.o. – 120 osób
- Huta Szkła Gospodarczego „Ząbkowice” S.A. – 60 osób
- PRD „Budostal” sp. z o.o. – 49 osób
- PHS Oddział Huta „Katowice” – 46 osób

W porównaniu z grudniem 2002 roku udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych zmniejszył się o 2,5 punktu procentowego, a w skali liczbowej prawie dwukrotnie, tj. z 601 osób zwolnionych w roku 2002 do 313 osób w roku 2003.

Osoby niepełnosprawne

Na koniec grudnia 2003 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Dąbrowie Górniczej zarejestrowanych było 337 osób niepełnosprawnych. Najliczniejszą grupę stanowiły osoby wobec których orzeczono lekki stopień niepełnosprawności – 89%, umiarkowany stopień niepełnosprawności miało 10,7% zarejestrowanych osób niepełnosprawnych, a 0,3% (tj. 1 osoba) znaczny stopień niepełnosprawności.

Cechy charakterystyczne tej grupy ciągle pozostają takie same i są to: długi okres pozostawania bez pracy (62,3% ogółu zarejestrowanych niepełnosprawnych pozostaje bez pracy powyżej 12 m-cy), niskie wykształcenie (41,2 % legitymuje się wykształceniem podstawowym i niepełnym podstawowym a 34,1% zasadniczym zawodowym), wiek od 45 do 54 lat (45,1% zarejestrowanych), brak doświadczenia zawodowego lub nieduży staż do 1 roku (41,% ogółu niepełnosprawnych bezrobotnych).

***DZIAŁANIA POWIATOWEGO
URZĘDU PRACY W ZAKRESIE
OGRANICZANIA BEZROBOCIA***

POŚREDNICTWO PRACY

Strategicznym celem Powiatowego Urzędu Pracy w Dąbrowie Górniczej jest osiągnięcie jak najlepszych wyników w zakresie pośrednictwa pracy. Jest to zadanie priorytetowe, a jego realizacja skupia się na działaniach polegających na inicjowaniu i organizowaniu różnego rodzaju przedsięwzięć, których celem jest: udzielenie pomocy poszukującym pracy w uzyskaniu zatrudnienia oraz pomoc pracodawcom w znalezieniu odpowiednich pracowników.

W roku 2003 Urząd dysponował aż 5088 ofertami pracy i było to o 1888 ofert więcej niż w roku poprzednim, co oznacza wzrost o 37,1%. Część z nich – 180 – pozyskanych zostało przez aktywnego pośrednika pracy.

Pośrednicy pracy skierowali na rozmowy kwalifikacyjne do pracodawców 1322 osoby bezrobotne; 1056 bezrobotnych w ich wyniku podjęło pracę tj. 80% skierowanych do pracodawców.

Ogółem, w omawianym okresie, z ewidencji bezrobotnych z powodu podjęcia pracy wyrejestrowano 4416 osób.

Inną formą rozpowszechniania ofert pracy są giełdy pracy – spotkania z pracodawcami w siedzibie Urzędu, w trakcie których pracodawcy przeprowadzają rozmowy kwalifikacyjne z kandydatami do pracy.

W 2003 roku zorganizowano 22 giełdy pracy dla 20 pracodawców. Pracodawcy zaproponowali na nich 190 miejsc pracy. W spotkaniach wzięły udział 394 osoby poszukujące pracy. Zatrudnienie znalazło 98 osób.

W minionym roku, dzięki aktywności pośredników pracy, udało się nawiązać współpracę z kilkoma nowymi firmami w branży spożywczej, produktów łatwowzbywalnych (FMCG) i budowlanej. Spośród tej grupy warto wymienić m.in.: Bakal Center, Smak i Woźniak, Jeronimio Martins Dystrybucja sp. z o.o., MB-ECO sp. z o.o. Kontakt z ww. firmami zaowocował 35 podjęciami pracy. Ponadto Urząd kontynuował zainicjowaną 5 lat temu współpracę z firmą SEGU POLSKA sp. z o.o., która w 2003 r. utworzyła kolejnych 70 nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych. Podtrzymywane były ponadto kontakty z Biurami Doradztwa Personalnego w zakresie realizacji ofert oraz pośredniczenia w naborze kandydatów do pracy. Na szczególną uwagę zasługuje współpraca z Regionalną Agencją Promocji Zatrudnienia oraz firmą Adecco z Katowic.

Kontynuowana była również regularna współpraca z mediami w zakresie realizacji procesu rekrutacji, w szczególności z Dziennikiem Zachodnim, Trybuną Śląską czy Super Expressem. Udostępnianie ofert pracy w formie ogłoszenia prasowego, wspomaga proces rekrutacji, szczególnie na stanowiska gdzie pracodawcy wymagają od kandydatów posiadania specyficznych kwalifikacji.

Pośrednictwo pracy to także szybki dostęp do efektywnej i systematycznie aktualizowanej bazy danych o pracodawcach. Uzupełnieniem działań mających na celu pozyskanie nowych ofert pracy, jest wyjście naprzeciw potencjalnym pracodawcom poprzez osobisty i telefoniczny kontakt, nawiązywany z nimi przez aktywnego pośrednika pracy. Dzięki tym kontaktom w roku 2003 pozyskano 180 miejsc pracy. Celem kontaktów jest przede wszystkim prowadzenie analizy rynku pracy a także rozpowszechnianie usług świadczonych przez Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej. Przekłada się to na polepszenie jakości usług świadczonych bezrobotnym i pracodawcom. Uzyskane bezpośrednio od pracodawców informacje pozwalają na określenie tendencji w zatrudnieniu. Ponadto dzięki tym kontaktom rozszerzono branżową bazę danych o pracodawcach z terenu Dąbrowy Górniczej, deklarujących chęć współpracy z Urzędem w przypadku prowadzenia rekrutacji pracowników. W bazie znajdują się dane o 322 firmach. W 2003 r. do bazy wpisano dane 50 firm.

PORADNICTWO ZAWODOWE

Poradnictwo indywidualne

Poradnictwo indywidualne polega przede wszystkim na wspomaganie planowania i organizowania poszukiwania pracy, pomocy w zakresie rozpoznania własnych możliwości i umiejętności przydatnych przy poszukiwaniu pracy oraz na udzielaniu wskazówek i rad przy podjęciu decyzji dotyczących wyboru zawodu, wyboru pracy, szkolenia, doskonalenia zawodowego, rozpoczęcia działalności gospodarczej itp.

Z poradnictwa indywidualnego w roku 2003 skorzystało łącznie 44 osób w tym 27 kobiet. Efektem udzielonych porad było podjęcie pracy przez 15 osób (w tym dwie osoby zarejestrowały własną działalność gospodarczą).

Poradnictwo grupowe

Poradnictwo grupowe polega na organizowaniu dla bezrobotnych serii spotkań, których celem jest wskazanie sposobów radzenia sobie w sytuacji bezrobocia, metod poszukiwania pracy, a także rozwój umiejętności interpersonalnych. Spotkania obejmowały też zajęcia uczące przygotowania dokumentów aplikacyjnych i prowadzenia rozmów kwalifikacyjnych.

Z poradnictwa grupowego do końca 2003 r. skorzystało 95 grup o łącznej liczbie 985 osób.

Efektem udzielonego poradnictwa było podjęcie pracy przez 120 osób.

Kluby Pracy

Kluby Pracy to grupowa forma wsparcia bezrobotnych mająca na celu przygotowanie uczestników zajęć do intensywnego i efektywnego poszukiwania pracy, tak aby po ich zakończeniu byli w stanie:

- w praktyce zastosować różnorodne techniki poszukiwania pracy
- określić i zanalizować lokalny rynek pracy

- określić i porównać swoje mocne strony z możliwościami oferowanymi przez rynek pracy
- udoskonalić swoje umiejętności podejmowania decyzji i ich realizacji

W 2003 r. w zajęciach Klubu Pracy uczestniczyło 30 osób, z których w wyniku uczestnictwa w zajęciach 5 osób podjęło pracę.

Informacja zawodowa

Jest to usługa realizowana w ramach poradnictwa zawodowego, z której co roku korzysta największa liczba osób. W 2003 r. z usługi tej skorzystały 1542 osoby.

Najczęściej udzielano informacji na następujące tematy:

- pisanie CV i listu motywacyjnego,
- sposoby poszukiwania pracy,
- samozatrudnienie,
- program „Pierwsza Praca”,
- nowopowstające firmy na terenie Dąbrowy Górniczej,
- możliwość otrzymania pomocy w innych instytucjach (np. z zakresie udzielania pożyczek, pomocy prawnej, itp.)

Informacja zawodowa dla młodzieży uczącej się

Informacja zawodowa dla młodzieży uczącej się adresowana jest do uczniów ostatnich klas szkół ponadpodstawowych oraz gimnazjalnych. Prowadzona jest przez doradców zawodowych w formie prelekcji, na których poruszane są tematy wyboru zawodu, ścieżki edukacji oraz poruszania się w przyszłości na rynku pracy. Prelekcje wspomagane są projekcją filmów charakteryzujących wybrane zawody. Łącznie w 2003 r. w prelekcjach wzięło udział 558 uczniów dąbrowskich szkół.

PROGRAMY RYNKU PRACY FINANSOWANE Z FUNDUSZU PRACY

W 2003 r. na realizację programów aktywizujących lokalny rynek pracy Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej otrzymał z Funduszu Pracy 4 573,4 tys. zł. Jest to zatem ponad czterokrotny (o 416%) wzrost środków finansowych w porównaniu z rokiem 2002, w którym Urząd otrzymał z Funduszu Pracy 1 096,7 tys. zł.

Podział środków Funduszu Pracy na poszczególne programy rynku pracy i ich wydatkowanie przedstawia załączniki nr 1 do Sprawozdania a liczbę uczestników i efektywność realizowanych programów załącznik nr 2.

Prace interwencyjne

Celem programu jest udzielenie pracodawcom zgłaszającym możliwość tworzenia nowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych, finansowego wsparcia w postaci refundacji z Funduszu Pracy części kosztów wynagrodzenia i składek na ubezpieczenie społeczne zatrudnianych osób.

W 2003 roku objęte pracami interwencyjnymi zostały 192 osoby. a zatem ponad dwukrotnie więcej niż w roku poprzednim (90 osób).

Umowy o prace interwencyjne trwały przeważnie 6 miesięcy, a ich organizatorami w większości były firmy prywatne.

Na realizację prac interwencyjnych w 2003 roku wydatkowano 266,5 tys. zł. Od lat program prac interwencyjnych jest jednym z najskuteczniejszych zatrudnieniowo programów rynku pracy, jego efektywność w 2003 roku wyniosła 72,8% co oznacza, że na każde 10 osób kończących wykonywanie prac interwencyjnych 7 zostało zatrudnionych przez pracodawców na dalszy okres.

W porównaniu z rokiem poprzednim w roku 2003 można było zaobserwować pewien wzrost zainteresowania pracodawców tym programem, podobnie jednak jak w roku 2002 zakres stosowania tego programu jest ciągle niewystarczający, a zapotrzebowanie lokalnego rynku nie zrealizowane.

Roboty publiczne

Roboty publiczne są subsydiowaną z Funduszu Pracy formą pomocy osobom bezrobotnym i oznaczają zatrudnienie w okresie nie dłuższym niż 12 miesięcy przez organy samorządu terytorialnego, administracji rządowej lub instytucje użyteczności publicznej oraz organizacje statutowo zajmujące się problematyką ochrony środowiska, kultury, oświaty, sportu i turystyki, opieki zdrowotnej oraz pomocy społecznej, a także spółki wodne i ich związki.

W okresie od stycznia do grudnia 2003 roku programem robót publicznych objętych zostało 207 osób bezrobotnych. Bezrobotni zatrudnieni w ramach robót publicznych w Centrum Sportu i Rekreacji, MZBM, PWiK, MZUiM, MPGK „Alba” wykonywali prace porządkowe na rzecz miasta oraz remontowe w placówkach oświatowych, Szpitalu Miejskim, MOPS – ie, Pałacu Kultury Zagłębia.

Na sfinansowanie ich zatrudnienia Urząd przeznaczył w 2003 r. 684,0 tys. zł. Efektywność zatrudnieniowa programu wyniosła 26,4%.

Aktywizacja zawodowa absolwentów

Program aktywizacji zawodowej absolwentów ma na celu minimalizowanie negatywnych skutków społecznych bezrobocia młodzieży. Trudności zatrudnieniowe absolwentów stały się ważnym problemem społecznym. Rejestrujący się w Urzędzie Pracy ludzie młodzi i absolwenci szkół to grupa bezrobotnych wymagająca traktowania priorytetowego, szczególnej troski i pomocy ze strony służb zatrudnienia i to już od momentu rejestracji. Przymusowa bezczynność u progu aktywność zawodowej uniemożliwia młodzieży prawidłowy rozwój społeczny i zawodowy. Bezrobocie absolwentów jest również barierą w zdobywaniu praktycznych umiejętności zawodowych, uniemożliwia sprawdzenie w praktyce nabytej w szkole wiedzy, a jednocześnie opóźnia usamodzielnienie się absolwenta i prawidłowe pełnienie ról społecznych. Wyjście naprzeciw młodym ludziom z pomocą w znalezieniu zatrudnienia, to jedno z najpoważniejszych zadań przed którym stoi Powiatowy Urząd Pracy.

W 2003 roku w ramach programu aktywizacji zawodowej absolwentów kontynuowany był rozpoczęty w czerwcu 2002 roku rządowy program „Pierwsza Praca”. Został on przygotowany z myślą o młodych ludziach kończących szkoły

ponadgimnazjalne i potrzebujących pomocy w poszukiwaniu zatrudnienia, w zdobywaniu pierwszych doświadczeń zawodowych oraz w efektywnym funkcjonowaniu na współczesnym rynku pracy.

W 2003 r. Urząd realizował następujące formy aktywizacji zawodowej absolwentów:

1. Umowy absolwenckie

Jest to forma aktywizacji polegająca na subsydiowaniu z Funduszu Pracy zatrudnienia bezrobotnego absolwenta w pełnym wymiarze czasu pracy, w okresie nie dłuższym niż 18 miesięcy.

W 2003 r. objęte umowami absolwenckimi zostały 53 osoby. Zatrudnienie w ramach umów absolwenckich otrzymali absolwenci legitymujący się wykształceniem średnim zawodowym (43,9 %) oraz wyższym (31,7%).

Organizatorami tego programu, w przeważającej części, byli mali i średni przedsiębiorcy.

Jest to program o bardzo wysokiej efektywności zatrudnieniowej, która wyniosła w 2003 r. 81,2%. Pracodawcy chętnie zatrudniają absolwentów na stałe po zakończeniu refundacji, ponieważ okres umowy pozwala im na przygotowanie sobie wykwalifikowanego pracownika przy niewielkich kosztach własnych.

Ogółem w 2003 r. na umowy absolwenckie wydatkowano 38,5 tys. zł.

2. Staże absolwenckie

Istota stażu polega na zdobywaniu przez absolwentów praktycznych umiejętności do wykonywania pracy pod opieką i nadzorem pracodawcy. Odbycie stażu wzmacnia pozycję absolwenta na rynku pracy i ułatwia mu w przyszłości znalezienie pracy.

W okresie od stycznia do grudnia 2003 r. programem staży absolwenckich objęto 710 osób, a zatem o 441 osób więcej niż w roku minionym. Głównymi organizatorami stażu byli mali i średni przedsiębiorcy oraz jednostki budżetowe i banki komercyjne.

Wśród absolwentów odbywających staż dominowali absolwenci szkół wyższych, stanowiący 48,6% ogółu uczestników.

Efektywność zatrudnieniowa programu wyniosła 49,8%. Na stypendia wypłacone absolwentom wydatkowano w 2003 r. kwotę 1 900,5 tys. zł.

3. Roboty publiczne

Na roboty publiczne skierowano w 2003 roku 15 absolwentów szkół wyższych, umożliwiając im w ten sposób zdobycie pierwszego doświadczenia zawodowego, które w przyszłości w dużej mierze powinno pomóc w znalezieniu stałej pracy.

4. Szkolenia dla absolwentów

Na szkolenia zorganizowane dla bezrobotnych absolwentów skierowanych zostało 109 osób. Celem zorganizowanych szkoleń było umożliwienie absolwentom poszerzenia, uzupełnienia lub zmiany posiadanych kwalifikacji.

Absolwenci wzięli udział w następujących szkoleniach :

- turystyka i hotelarstwo (1 osoba),
- operator wózka jezdniowego (10 osób),
- kurs kwalifikacyjny pedagogiczny (1 osoba),
- prawo jazdy kat. C (5 osób),
- gospodarka magazynowa (13 osób),
- obsługa komputera i kas fiskalnych (14 osób),
- spawanie elektryczne i gazowe (1 osoba),
- obsługa kadrowo-finansowa (5 osób),
- obsługa komputera (6 osób),
- specjalista ds. obsługi klienta (6 osób),
- grafika reklamowa (3 osoby),
- księgowość komputerowa (8 osób),
- asystentka menadżera (11 osób),
- kurs menedżerski (1osoba),
- operator przecinarek do nawierzchni dróg (1osoba),
- księga przychodu i rozchodu (5 osób),
- świadectwo kwalifikacji (1 osoba),
- język angielski (5 osób),
- obsługa kasy fiskalnej (3 osoby),

- obsługa biura podróży z kursem pilota wycieczek (2 osoby),
- terapia zajęciowa (1 osoba),
- przedstawiciel handlowy (4 osoby),
- projektowanie stron www (2 osoby).

Efektywność zatrudnieniowa zorganizowanych dla absolwentów szkoleń wyniosła 35%.

Pożyczki

Pożyczki dla bezrobotnych na rozpoczęcie działalności gospodarczej są programem adresowanym do osób przedsiębiorczych, które same chcą stworzyć dla siebie miejsce pracy. W 2003 r. udzielono 8 pożyczek na prowadzenie działalności w zakresie pośrednictwa finansowo – ubezpieczeniowego, usług fryzjerskich, usług remontowo – budowlanych, usług gastronomicznych oraz handlu. Ogółem na ten cel wydatkowano z Funduszu Pracy kwotę 176,8 tys. zł.

Ponadto w 2003 r. Urząd udzielił pożyczki w kwocie 148 tys. zł. na utworzenie 8 dodatkowych miejsc pracy dla osób bezrobotnych. Pracodawca, który otrzymał pożyczkę reprezentuje branżę usług gastronomicznych. Bezrobotni zatrudnieni zostali w pizzerii, barze z domowymi obiadami oraz przy organizacji imprez okolicznościowych i cateringu.

Szkolenia

Procesy restrukturyzacji i deindustrializacji polskiej gospodarki ujawniły potrzebę ustawicznego kształcenia i zmiany kwalifikacji zawodowych dorosłych. Pracodawcy zatrudniając pracownika wymagają od niego elastyczności, wszechstronności. Pożądanym jest pracownik uniwersalny, posiadający szereg dodatkowych umiejętności potwierdzonych odpowiednimi certyfikatami. Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej wychodząc naprzeciw tej potrzebie organizuje szkolenia dla osób bezrobotnych. Celem organizowanych szkoleń jest zwiększenie szans osób pozostających bez pracy na uzyskanie zatrudnienia. Jako program rynku pracy szkolenia zajmują ważną pozycję wśród aktywnych programów rynku pracy.

W okresie od stycznia do grudnia 2003 r. różnego rodzaju szkolenia organizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej odbyło 1517 osób bezrobotnych. W 2003 r. przeszkolono prawie dziesięć razy więcej osób bezrobotnych niż w roku ubiegłym (163 osoby w roku 2002). Szkolenia te miały podobnie jak dotychczas formę szkoleń grupowych i indywidualnych.

Adresatami szkoleń grupowych były osoby, których kwalifikacje wymagały uzupełnienia bądź poszerzenia, co w konsekwencji powinno zaowocować wzrostem ich szans na zdobycie zatrudnienia. Inicjatorem szkoleń grupowych był Urząd, który w oparciu o analizę ofert pracy, analizę struktury zarejestrowanych bezrobotnych oraz potrzeby zgłaszane przez samych zainteresowanych ustalił kierunki kształcenia. Adresatami szkoleń organizowanych w trybie indywidualnym były osoby wykazujące się własną inicjatywą w poszukiwaniu zatrudnienia i mające szanse zatrudnienia z chwilą nabycia określonych kwalifikacji.

W 2003 r. zrealizowano szkolenia grupowe w następujących obszarach, w których uczestniczyły 1464 osoby:

- gospodarka magazynowa wspomagana komputerem z umiejętnością obsługi wózka widłowego,
- operator wózka widłowego,
- obsługa kas fiskalnych,
- prawo jazdy,
- księgowość komputerowa,
- obsługa komputera i kas fiskalnych,
- sprzedawca z obsługą kas fiskalnych,
- prowadzenie księgi przychodów i rozchodów,
- świadectwo kwalifikacyjne,
- SEP - pomiary,
- język angielski,
- obsługa suwnic,
- obsługa komputera,
- warsztaty informatyczne,
- asystentka menedżera,
- przedstawiciel handlowy,
- obsługa kadrowo-finansowa firm,

- projektowanie stron www,
- specjalista ds. obsługi klienta,
- pracownik hali magazynowej,
- spawanie elektryczne, gazowe, w osłonie CO₂, w osłonie argonu,
- komputerowe programy użytkowe wraz z umiejętnością obsługi wózków jezdniowych,
- monter instalacji gazowej,
- monter instalacji wodno-kanalizacyjnej,
- murarz, tynkarz, posadzkarz, glazurnik,
- instalator wykończenia wnętrz.

Szkolenia indywidualne, w których uczestniczyły 53 osoby, zorganizowano w następujących kierunkach:

- turystyka i hotelarstwo (1 osoba),
- podstawy terapii zajęciowej (3 osoby),
- pracownik ochrony fizycznej (7 osób),
- obsługa suwnic hakowych ogólnego przeznaczenia (3 osoby),
- kurs motorniczych (1 osoba),
- operator koparko-ładowarki (7osób),
- bukieciarstwo (2 osoby),
- scalony pakiet obsługi systemu projektowania CAD (1 osoba),
- przewóz materiałów niebezpiecznych (8 osób),
- ABC Przedsiębiorczości (1 osoba),
- kurs kwalifikacyjny pedagogiczny (1 osoba),
- pracownik zabezpieczenia technicznego (1 osoba),
- operator walca drogowego (1 osoba),
- napełnianie zbiorników samochodowych LPG (3 osoby),
- doradca ds. bezpieczeństwa w zakresie transportu drogowego towarów niebezpiecznych (1 osoba),
- kurs podstawowy kierowcy wykonującego transport drogowy osób i rzeczy (1 osoba),
- kurs podstawowy z zakresu znajomości mechanizmów zegarowych (1 osoba),
- kurs pielęgniarki rodzinnej (3 osoby),
- palacz CO (3 osoby),

- polskie firmy w UE (1 osoba),
- grafika reklamowa (2 osoby),
- operator przecinarek do nawierzchni dróg (4 osoby).

W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyła się zatem nie tylko liczba osób objętych szkoleniami, ale także został rozszerzony wachlarz kierunków szkoleń, które w coraz większym stopniu odpowiadają zapotrzebowaniu na umiejętności i kwalifikacje na obecnym rynku pracy.

W 2003 r. prace znalazło 332 absolwentów organizowanych przez Urząd szkoleń, co stanowiło 22% ogółu przeszkolonych. Efektywność szkoleń indywidualnych wyniosła 79% (na 53 osoby, które ukończyły szkolenie 42 osoby podjęły pracę), zaś szkoleń grupowych 20% (290 podjęć pracy na 1464 osoby, które ukończyły szkolenie).

Wśród szkoleń grupowych najbardziej efektywne z punktu widzenia późniejszego zatrudnienia były następujące szkolenia:

- prawo jazdy (54%),
- gospodarka magazynowa (49,5%),
- operator wózka widłowego (47%),
- obsługa komputera i kas fiskalnych (26%),
- księgowość komputerowa (22%),

Ogółem w 2003 roku Urząd wydatkował na program szkoleń 1091,7 tys. zł.

Dla osób bezrobotnych, które same chcą zainwestować w podniesienie kwalifikacji, a ich możliwości finansowe są ograniczone poprzez fakt pozostawania bez pracy, ustawa o zatrudnieniu i przeciwdziałaniu bezrobociu przewiduje pożyczki szkoleniowe. Są one udzielane na warunkach preferencyjnych, objęte są one bowiem zerową stawką oprocentowania, a ich spłata następuje po zakończeniu szkolenia.

W 2003 roku z tej formy pomocy skorzystała jedna osoba. Otrzymała ona pożyczkę w kwocie 1.600 PLN na sfinansowanie szkolenia „Motorniczy tramwaju”. Dzięki szkoleniu osoba ta uzyskała zatrudnienie w przedsiębiorstwie Tramwaje Śląskie S.A.

Aktywizacja osób niepełnosprawnych

Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizuje także działania adresowane do osób niepełnosprawnych. Są to pośrednictwo pracy oraz szkolenia. Działania te stanowią elementy rehabilitacji zawodowej i społecznej, mającej na celu ułatwienie osobie niepełnosprawnej uzyskania i utrzymania odpowiedniego zatrudnienia.

W 2003 r. Urząd dysponował 163 ofertami pracy dla osób niepełnosprawnych, na które skierowano 119 osób. Pracę w wyniku wydanych skierowań podjęło 99 osób tj. 83%.

Ponadto w okresie od stycznia do grudnia 2003 r. Powiatowy Urząd Pracy w Dąbrowie Górniczej realizował szkolenia dla osób niepełnosprawnych mające na celu zwiększenie szans tych osób na rynku pracy w następujących kierunkach :

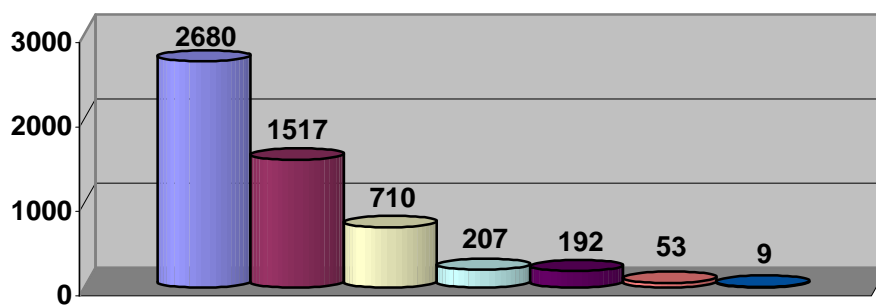
- obsługa komputera i kas fiskalnych,
- obsługa kas fiskalnych,
- operator wózka widłowego,
- obsługa komputera,
- projektowanie stron www.,
- specjalista ds. obsługi klienta,
- obsługa kadrowo – finansowa firm,
- księgowość komputerowa,
- palacz CO,
- pielęgnacja i strzyżenie psiej sierści.

Szkolenia finansowane były z środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. Ogółem przeszkolono 38 osób. Efektywność zatrudnieniowa wyniosła 10,5%.

**STRUKTURA WYDATKÓW FUNDUSZU PRACY
NA PROGRAMY NA RZECZ
AKTYWNEGO PRZECIWDZIAŁANIA BEZROBOCIU
W 2003 R**

PROGRAMY RYNKU PRACY	ŚRODKI FUNDUSZU PRACY	
	tys. zł.	%
Aktywizacja zawodowa absolwentów	1 939,0	42,4
Szkolenia	1 091,7	23,9
Roboty publiczne	684,0	15,0
Prace interwencyjne	266,5	5,8
Refundacja zatrudnienia pracowników młodocianych	267,4	5,8
Pożyczki dla bezrobotnych	176,8	3,9
Pożyczki na utworzenie dodatkowych miejsc pracy	148,0	3,2
OGÓŁEM :	4 573,4	100

Liczba uczestników programów rynku pracy finansowanych z Funduszu Pracy w 2003 r.

■ Ogółem ■ szkolenia ■ staże ■ roboty publiczne ■ prace interwencyjne ■ umowy absolwenckie ■ pożyczki